

**ენათმეცნიერ-კავკასიოლოგთა
VI საერთაშორისო სიმპოზიუმი**

**VI International Symposium
of Linguist-Caucasologists**

**VI Международный симпозиум
лингвистов-кавказоведов**

9 – 11. XI. 2021

პ რ ო გ რ ა მ ა

Program • Программа

თბილისი

Tbilisi 2021 Тбилиси

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი

არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კავკასიოლოგიის
სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტი

ენათმეცნიერ-კავკასიოლოგთა VI საერთაშორისო სიმპოზიუმი

გრამატიკული კატეგორიები
იბერიულ-კავკასიურ ენებში

პ რ ო გ რ ა მ ა

თბილისი
2021

The Georgian National Academy of Sciences
Iv. Javakhishvili Tbilisi State University
Arn. Chikobava Institute of Linguistics
The Institute of Caucasology at the Faculty of Humanities

VI International Symposium of Linguist-Caucasologists

Grammatical categories
in Ibero-Caucasian Languages

Program

Национальная Академия наук Грузии
Тбилисский государственный университет
имени Ив. Джавахишвили
Институт языкознания имени Арн. Чикобава
Институт кавказоведения факультета
гуманитарных наук

VI Международный симпозиум лингвистов-кавказоведов

Грамматические категории
в иберийско-кавказских языках

Программа

Tbilisi 2021 Тбилиси

სიმპოზიუმი ჩატარდება დისტანციური რეჟიმით Zoom-ის პლატფორმის გამოყენებით:

<https://zoom.us/j/7057327817?pwd=NEtvalRDdjYxNzVxZWZkYTRtdFNjUT09>

პროგრამაში მითითებულია თბილისის დრო.

სიმპოზიუმის მასალები მზადდება გამოსაცემად.

რ ე გ ლ ა მ ე ნ ტ ი

მომხსენებელს – 10 წუთი

კამათში მონაწილეებს – 3 წუთი

მომხსენებელს დასკვნითი სიტყვისათვის – 3 წუთი

The symposium will be held on Zoom platform:

<https://zoom.us/j/7057327817?pwd=NEtvalRDdjYxNzVxZWZkYTRtdFNjUT09>

Time indicated in the program is the local time in Tbilisi.

The symposium proceedings will be published.

T i m e L i m i t s

Presentation - 10 minutes

Discussion- 3 minutes (for each person)

Wrap up - 3 minutes

Симпозиум будет проходить в дистанционном режиме с использованием платформы Zoom:

<https://zoom.us/j/7057327817?pwd=NEtvalRDdjYxNzVxZWZkYTRtdFNjUT09>

В программе указывается тбилисское время.

Материалы симпозиума готовятся к печати.

Р е г л а м е н т

Докладчику – 10 мин.

Выступающим в прениях – 3 мин.

Докладчику для заключительного слова – 3 мин.

9 ნომბერი

10⁰⁰

სიმპოზიუმის გახსნა

შესავალი სიტყვა – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის
პრეზიდენტი, აკად. **გ. კვესიტაძე**

მისალმებები:

- გ. შარვაშიძე** – ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი
- ნ. მაჭავარიანი** – თსუ არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორი, სიმპოზიუმის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე
- ო. აბდულაევი** – ჰ. წადასას სახელობის ენის, ლიტერატურისა და ხელოვნების ინსტიტუტის მთავარი მეცნიერი თანამშრომელი
- კ. ვამლინგი** – მალმოს უნივერსიტეტის პროფესორი
- ბ. ბერსიროვი** – თ. კერაშევის სახელობის ადიღეს ჰუმანიტარულ კვლევათა რესპუბლიკური ინსტიტუტის მთავარი მეცნიერი თანამშრომელი
- ა. ხალიდოვი** – ჩეჩნეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი
- ს. პაზოვი** – ყარაჩაი-ჩერქეზეთის ხალხთა ენების კვლევითი ცენტრის დირექტორი
- ბ. ხარსიევი** – ჩ. ახრიევის სახელობის ინგუშეთის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ეთნოლოგიის განყოფილების გამგე
- მ. ჩუხუა** – თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კავკასიოლოგიის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტის ხელმძღვანელი
- ვ. შენგელია** – თსუ არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მთის იბერიულ-კავკასიურ ენათა განყოფილების ხელმძღვანელი

მ ო ხ ს ე ნ ე ბ ე ბ ი

- მ. დლონტი** (თბილისი), მსაზღვრელ-საზღვრულის სემანტიკური ფუნქციონირებისათვის (ძვ.ქართ. გული გონიერი)
- კ. ვამლინგი** (მალმო), წინადადების ფარდი საკუთარი სახელები ქართულში
- ზ. მალაევა** (მაჰაჩყალა), მრავლობითი რიცხვის გამოხატვის საშუალებანი ხუნძურ ენაში
- ნ. არდოტელი** (თბილისი), კლასის გრამატიკული კატეგორიის რეკონსტრუქციისათვის ნახურ-დადესტნურ ენებში
- ო. დიბიროვი** (მაჰაჩყალა), კლასის გრამატიკული კატეგორია ხუნძურ ენაში (ზაქათალის დიალექტის მასალის მიხედვით)
- ო. ჩაჩანიძე** (ქუთაისი), ჰუგო შუხარდტის რეცენზია სილოვან ხუნდაძის ნაშრომზე „სალიტერატურო ქართული“
- რ. ლოლუა** (თბილისი), კლასის გრამატიკული კატეგორიის ექსპონენტთა რეკონსტრუქციისათვის ლეზგიურ ენებში

შ ე ს ვ ე ნ ე ბ ა – 13⁰⁰ – 14⁰⁰

მეორე სხდომა – 14⁰⁰ – 17⁰⁰

თავმჯდომარეები: **ა. ხალიდოვი, მ. ჩუხუა**

- ს. პაზოვი** (კარაჩაევსკი), არსებით სახელთა მრავლობითი რიცხვის ფორმები აბაზურ ენაში (თანამედროვე მდგომარეობა და ფორმანტა უნიფიკაციის პერსპექტივები)
- მ. ჩუხუა** (თბილისი), ლატერალური შესატყვისობის კიდევ ერთი სახეობისათვის იბერიულ-კავკასიურ ენებში
- მ. იბრაგიმოვა** (მაჰაჩყალა), საბავშვო ლექსიკის ჩამოყალიბების საკითხისათვის რუთულურ ენაში
- რ. ფარეულიძე** (თბილისი), პირის კატეგორია ჩეჩნური ენის ქისტურ დიალექტში
- მ. მაგომედოვი** (მაჰაჩყალა), სახელური მეტყველების ნაწილები ხუნძურ ენაში
- ო. ზაგიროკოვა, ი. ლანდერი** (მოსკოვი), მრავლობითი რიცხვის არასტანდარტული გამოყენება ადიღეურ ენაში
- ზ. კიკვიძე** (თბილისი), ინტერფიქსი და მისი როლი გრამატიკალიზაციის პროცესში
- ა. როსტოვეც-პოპიელი** (მაინცი), ერთი ტიპოლოგიურად არაცხადი მოვლენის შესახებ მეგრულ მორფოსინტაქსში
- ნ. მეტრეველი** (პარიზი), ადამიანის სხეულის ნაწილების აღმნიშვნელი (სომატური) ლექსიკის ზოგიერთი ფუნქციის შესახებ
- თ. ბურჭულაძე** (თბილისი), ერთი ტიპის სამწევრა სახელური შესიტყვებისათვის
- ო. აბდულაევა** (მაჰაჩყალა), ნამყო სრული დროის ფორმები ახვაზურ ენაში

10 ნოემბერი

მესამე სხდომა – 10⁰⁰ – 13⁰⁰

თავმჯდომარეები: **ნ. არდოტელი, ზ. მალაევა**

- ბ. ხარსიევი** (მაგასი), ნახური ენის კუთვნილების შესახებ
- გ. გვანცელაძე, თ. გვანცელაძე** (თბილისი-სოხუმი), ქართული და აფხაზური ენების მორფოლოგიური ტიპოლოგია
- მ. ლომია, რ. ქურდაძე, ქ. მარგიანი, ნ. ჭუმბურიძე** (თბილისი), არ და მისი ფარდი ნაწილაკები ზმნურ ფორმებთან ქართველურ ენებში: სემანტიკური დიფერენციაციის საკითხი
- ა. ალიგაჯიევა** (მაჰაჩყალა), გრამატიკული კლასის რეალიზაცია ბეჟიტური ენის აბსოლუტივებში
- რ. ხალიდოვა** (მაჰაჩყალა), კაუზატივის კატეგორია კარატაულ ენაში
- თ. ვაშაკიძე** (თბილისი), მსაზღვრელ-საზღვრულის ბრუნების ტიპები თანამედროვე ქართულში (ატრიბუტული მსაზღვრელი)
- თ. ლომთაძე, ც. ჯანჯღავა** (თბილისი), ბრუნების ზოგი თავისებურებისათვის ქართულში (ებრაელთა მეტყველების მიხედვით)
- დ. ახვლედიანი, ნ. ახვლედიანი** (ბათუმი), ჩერქეზულ-ადიღური ნაკვალევი ბათუმის შემოგარენში
- თ. გუჩუა** (ქუთაისი), ლექსიკურ-გრამატიკულ ოპოზიციათა ნეიტრალიზაცია შესრულებით გამონათქვამებში
- მ. შიხაბუდინოვი** (ხასავიურთი), გრამატიკულ კლასთა ზოგი თავისებურების გამოხატვის ფორმები ხუნძური ენის ინგერდახის კილოკავში
- დ. კაკაშვილი** (თბილისი), ქართულ-ნახური ლექსიკური შეხვედრები

შესვენება – 13⁰⁰ – 14⁰⁰

მ ე ო თ ხ ე ს ხ დ ო მ ა – 14⁰⁰ – 17⁰⁰

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე ბ ი: **თ. გვანცელაძე, ს. პაზოვი**

- მ. ზაგომედოვი** (მაჰაჩყალა), რიცხვის კატეგორია დარგული ენის ტოპონიმიკურ სისტემაში
- თ. მახარობლიძე** (თბილისი), ზმნისწინი როგორც პოლიფუნქციური კატეგორია
- ქ. დათუკიშვილი** (თბილისი), ცალკე მდგომ კითხვით-კუთვნილებით ნაცვალსახელთა ბრუნების თავისებურებანი თანამედროვე ქართულში
- ვ. შენგელია** (თბილისი), კიდევ ერთხელ ოდნაობითი ხარისხის შესახებ
- ს. შიხალიევა** (მაჰაჩყალა), ზმნის გრამატიკულ კატეგორიათა დისკურსიული მარკერები თაბასარანული ენის ონლაინლექსიკონის კონკორდანსში
- რ. გერსამია, თ. სხულუხია** (თბილისი), პოტენციალისისა და კაუზატივის გრამატიკულ კატეგორიათა მიმართება მეგრულში
- ჟ. ადუხოვა** (მაჰაჩყალა), თავაზიანობის კატეგორია დალესტნელთა კომუნიკაციურ კულტურაში
- ც. ჯანჯღავა** (თბილისი), დაახლოებითი შინაარსის რიცხვითი სახელები მეგრულში
- მ. ლაბარტყავა** (თბილისი), I და II პირის ნაცვალსახელებთან ცალკე მდგომ თანდებულთა გამოყენებისათვის
- მ. თეთრაძე** (თბილისი), ე. წ. ქართული „გადიების ენის“ კვლევისათვის
- ხ. კადაჩიევა** (მაჰაჩყალა), გენტივის როლი კუთვნილების კატეგორიის რეალიზაციაში

11 ნომბერი

მეხუთე სხდომა – 10⁰⁰ – 14⁰⁰

თავმჯდომარეები: **ბ. ბერსიროვი, ვ. შენგელაია**

- ნ. მაჭავარიანი** (თბილისი), მოჩვენებითობის კილოს -შა სუფიქსის წარმომავლობისათვის აფხაზურში
- ო. აბდულაევი** (მაჰაჩყალა), თვისების მუდმივობისა (განგრძობითობისა) და მდგომარეობის კატეგორია ლაკურ ენაში
- ო. ჩანტლაძე** (თბილისი), ზოგი ნასესხები ლექსემის ისტორიიდან ქართველურ ენებში
- ბ. ბერსიროვი** (მაიკოპი), არსებითი სახელის გრამატიკული კატეგორიები უბიხურ ენაში აფხაზურ-ადილურ ენებთან შედარებით
- ა. ხალიდოვი** (გროზნო), ასპექტუალურობა და ჯერობის „ასპექტი“ ჩეჩნურ ენაში

მუშაობის შეჯამება

სიმპოზიუმის დახურვა

November 9

10⁰⁰

Symposium Opening

Opening Address – Acad. **G. Kvesitadze**, President of the Georgian National Academy of Sciences

Welcome Addresses:

- G. Sharvashidze** – Rector of Iv. Javakishvili Tbilisi State University
- N. Machavariani** – Director of Arnold Chikobava Institute of Linguistics at TSU, Head of the Organizing Committee of the Symposium
- I. Abdullaev** – Leading Researcher at G. Tsadasa Institute of Language, Literature and Art
- K. Vamling** – Professor at Malmö University
- B. Bersirov** – Leading Researcher at T. Kerashev Adyghe Republican Institute for Humanitarian Studies
- A. Khalidov** – Professor at Chechen State University
- S. Pazov** – Director of the Research Centre of Languages of the Peoples of Karachay-Cherkessia
- B. Kharsiev** – Head of the Department of Ethnology at Ch. Akhriev Ingush Scientific-Research Institute of Humanities
- M. Chukhua** – Director of the Institute of Caucasology at the Faculty of Humanities at TSU
- V. Shengelia** – Head of the Department of Mountain Ibero-Caucasian Languages of Arn. Chikobava Institute of Linguistics at TSU

P r e s e n t a t i o n s

- M. Ghloni** (Tbilisi), On the Semantic Functioning of the Head and a Modifier (Old Geo. guli gonieri)
- K. Vamling** (Malmö), On Sentence-like Proper Names in Georgian
- Z. Malaeva** (Makhachkala), Expressing the Plural Number in Avar
- N. Ardotei** (Tbilisi), On Reconstructing the Grammatical Category of Class in Nakh-Daghestanian Languages
- I. Dibirov** (Makhachkala), The Grammatical Category of Class in the Avar Language (Based on the Dialectal Material of Zaqatala)
- I. Chachanidze** (Kutaisi), Hugo Schuchardt's Review on the Work "Literary Georgian" by Silovan Khundadze
- R. Lolua** (Tbilisi), On Reconstructing the Exponents of the Grammatical Category of Class in the Lezgian Languages

B r e a k – 13⁰⁰ – 14⁰⁰

Meeting II – 14⁰⁰ – 17⁰⁰

Chairs: **A. Khalidov, M. Chukhua**

- S. Pazov** (Karachaevsk), The Plural Forms of Nouns in the Abaza Language
(Modern Situation and Prospects for the Unification of
Formants)
- M. Chukhua** (Tbilisi), On Another Type of Lateral Equivalent in the Ibero-
Caucasian Languages
- M. Ibragimova** (Makhachkala), On the Development of Children's Vocabulary
in the Rutul Language
- R. Pareulidze** (Tbilisi), The Category of Person in the Kist Dialect of the
Chechen Language
- M. Magomedov** (Makhachkala), Nominal Parts of Speech in Avar
- I. Bagirokova, I. Lander** (Moscow), Non-standard Use of the Plural in
Adyghe
- Z. Kikvidze** (Tbilisi), An Interfix and Its Role in the Grammaticalization
Process
- A. Rostovtsev-Popiel** (Mainz), On a Typologically Unexplained Phenomenon
in Megrelian Morphosyntax
- N. Metreveli** (Paris), On Some Functions of the Somatic Vocabulary
- T. Burchuladze** (Tbilisi), On One Type of Three-member Nominal Syntagms
- I. Abdulaeva** (Makhachkala), The Forms of the Past Perfect Tense in
Akhvakh

November 10

Meeting III – 10⁰⁰ – 13⁰⁰

Chairs: **N. Ardoteli, Z. Malaeva**

- B. Kharsiev** (Magas), On the Belonging of the Nakh Language
- G. Gvantseladze, T. Gvantseladze** (Tbilisi-Sokhumi), Morphological typology of Georgian and Abkhazian
- M. Lomia, R. Kurdadze, K. Margiani, N. Chumburidze** (Tbilisi), ar and Its Equivalent Particles with Verb Forms in the Kartvelian Languages: The Issue of Semantic Differentiation
- A. Aligajieva** (Makhachkala), Realization of the Grammatical Class in the Absolutives of the Bezhta Language
- R. Khalidova** (Makhachkala), The Category of Causative in the Karat Language
- T. Vashakidze** (Tbilisi), Types of Declension of the Head and a Modifier in Modern Georgian (Attributive Modifier)
- T. Lomtadze, Ts. Janjgava** (Tbilisi), On Some Peculiarities of Declension in Georgian (Based on the Speech of Jews)
- D. Akhvlediani, N. Akhvlediani** (Batumi), The Circassian-Adyghe Trace in the Vicinity of Batumi
- T. Guchua** (Kutaisi), The Neutralization of Lexical-Grammatical Oppositions in Performing Expressions
- M. Shikhabudinov** (Khasavyurt), The Forms of Expression of Some Peculiarities of the Grammatical Classes in the Ingerdakh Dialect of Avar
- D. Kakashvili** (Tbilisi), Georgian-Nakh Lexical Cross-Borrowings

Break – 13⁰⁰ – 14⁰⁰

Meeting IV – 14⁰⁰ – 17⁰⁰

Chair: **T. Gvantseladze, S. Pazov**

M. Bagomedov (Makhachkala), The Category of Number in the Toponymic System of the Dargwa Language

T. Makharoblidze (Tbilisi), Preverb as a Multifunctional Category

K. Datukishvili (Tbilisi), The Peculiarities of Declension of Separate Interrogative-Possessive Pronouns in Modern Georgian

V. Shengelia (Tbilisi), On the Diminutive Once Again

S. Shikhalieva (Makhachkala), Discourse Markers of the Grammatical Categories of Verb in the Concordance of the Online Dictionary of the Tabasaran Language

R. Gersamia, T. Skhulukhia (Tbilisi), The Relation of the Grammatical Categories of Potential and Causative in Megrelian

Zh. Adukhova (Makhachkala), The Category of Courtesy in Daghestanian Communication Culture

Ts. Janjgava (Tbilisi), Numerals Expressing the Approximate Meaning in Megrelian

M. Labartkava (Tbilisi), On the Use of Separate Postpositions with I and II Personal Pronouns

M. Tetradze (Tbilisi), On Studying the So-called Georgian "Nanny Language"

Kh. Kadachieva (Makhachkala), The Role of the Genitive in the Realization of the Possessive Category

November 11

Meeting V – 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Chairs: **B. Bersirov, V. Shengelia**

N. Machavariani (Tbilisi), On the Origin of the Suffix -š^oa of the Illusive Mood in Abkhazian

I. Abdullayev (Mahachkala), The Category of Persistence and Condition of a Feature in Lak

I. Chantladze (Tbilisi), From the History of Some Borrowed Lexemes in the Kartvelian languages

B. Bersirov (Maykop), The Grammatical Categories of Noun in the Ubykh Language Compared to the Abkhazian-Adyghe Languages

A. Khalidov (Grozny), Aspectability and the "Aspect" of Quantifying in the Chechen Language

Symposium Wrap Up

Symposium Closing

9 ноября

10⁰⁰

Открытие Симпозиума

Вступительное слово – Президент АН Грузии, акад. **Г. Квесиладзе**

Приветствия:

Г. Шарвашидзе – Ректор Тбилисского государственного университета им. Ив. Джавахишвили

Н. Мачавариани – Директор Института языкознания им. Арн. Чикобава ТГУ, председатель оркомитета симпозиума

И. Х. Абдуллаев – Главный научный сотрудник Института языка, литературы и искусства им. Г Цадасы

К. Вамлинг – Профессор Университета Мальмё

Б. М. Берсиров – Главный научный сотрудник Адыгейского республиканского института гуманитарных исследований им. Т. М. Керашева

А. И. Халидов – Профессор Чеченского государственного университета

С. У. Пазов – Директор Центра исследования языков народов Карачаево-Черкесской республики, профессор кафедры черкесской и абазинской филологии

Б. М.-Г. Харсиев – Заведующий отделом этнологии Ингушского НИИ гуманитарных исследований имени Ч. Э. Ахриева

М. Чухуа – Руководитель Института кавказоведения гуманитарного факультета ТГУ

В. Шенгелиа – Руководитель отдела горских Иберийско-кавказских языков, Института языкознания им. Арн. Чикобава ТГУ

Д о к л а д ы

- М. Глonti** (Тбилиси), О семантическом функционировании определяющего и определяемого (древнегруз. *guli gonieri*)
- К. Вамлинг** (Мальмё), Собственные имена, равные предложению в грузинском языке
- З. М. Маллаева** (Махачкала), Способы выражения категории числа в аварском языке
- Н. Ардотели** (Тбилиси), К вопросу реконструкции грамматической категории класса в нахско-дагестанских языках
- И. А. Дибиров** (Махачкала), Грамматическая категория класса в аварском языке (на материале закатальского диалекта)
- И. Чачанидзе** (Кутаиси), Рецензия Г. Шухардта на работу С. Хундадзе «Литературный грузинский язык»
- Р. Лолуа** (Тбилиси), К вопросу реконструкции экспонентов грамматической категории класса в лезгинских языках

П е р е р ы в – 13⁰⁰ – 14⁰⁰

Второе заседание – 14⁰⁰ – 17⁰⁰

Председатели: **А. И. Халидов**, **М. Чухуа**

- С. У. Пазов** (Карачаевск), Категория числа имен существительных в абазинском языке (современное состояние и перспективы унификации формантов)
- М. Чухуа** (Тбилиси), К вопросу об одном виде латеральных соответствий в иберийско-кавказских языках
- М. О. Ибрагимова** (Махачкала), К вопросу о формировании детской лексики в рутульском языке
- Р. Пареулидзе** (Тбилиси), Категория лица в кистинском диалекте чеченского языка
- М. А. Магомедов** (Махачкала), Именные части речи в аварском языке
- И. Г. Багирова, Ю. А. Ландер** (Москва), Нестандартное использование множественного числа в адыгейском языке
- З. Киквидзе** (Тбилиси), Интерфикс и его роль в процессе грамматикализации
- А. Ростовцев-Попель** (Майнц), Об одном типологически неочевидном явлении в мегрельском морфосинтаксисе
- Н. Мегревели** (Париж), О некоторых функциях лексики частей тела человека (соматической лексики)
- Т. Бурчуладзе** (Тбилиси), Об одном типе трехчленного именного словосочетания
- И. А. Абдулаева** (Махачкала), Формы прошедшего законченного времени в ахвахском языке

10 ноября

Третье заседание – 10⁰⁰ – 13⁰⁰

Председатели: **Н. Ардотели, З. М. Маллаева**

- Б. М.-Г. Харсиев** (Малгобек), К вопросу о принадлежности нахского языка
- Г. Гванцеладзе, Т. Гванцеладзе** (Тбилиси-Сухуми), Морфологическая типология грузинского и абхазского языков
- М. Ломиа, Р. Курдадзе, К. Маргиани, Н. Чумбуридзе** (Тбилиси), *ag* и подобные ей частицы при глагольных формах в картвельских языках: вопрос семантической дифференциации
- А. Р. Алигаджиева** (Махачкала), Реализация категории грамматического класса в леепричастиях бежтинского языка
- Р. Ш. Халидова** (Махачкала), Категория каузатива в каратинском языке
- Т. Вапакидзе** (Тбилиси), Типы склонения определяющего и определяемого в современном грузинском языке (атрибутивное определяющее)
- Т. Ломтадзе, Ц. Джанджгава** (Тбилиси), О некоторых особенностях склонения в грузинском языке (по данным речи евреев)
- Д. Ахвледиани, Н. Ахвледиани** (Батуми), Черкесско-адыгейский след в окрестностях Батуми
- Т. Гучуа** (Кутаиси), Нейтрализация лексико-грамматических оппозиций в выражениях со значением исполнительности
- М. М. Шихабудинов** (Кураев) (Хасавюрт), Формы выражения некоторых особенностей грамматических классов в ингердахском говоре аварского языка
- Д. Какашвили** (Тбилиси), Грузинско-нахские встречи

Перерыв – 13⁰⁰ – 14⁰⁰

Четвёртое заседание – 14⁰⁰ – 17⁰⁰

Председатели: **Т. Гванцеладзе, С. У. Пазов**

- М. Р. Багомедов** (Махачкала), Категория числа в топонимической системе даргинского язык
- Т. Махароблидзе** (Тбилиси), Преверб как полифункциональная категория
- К. Датукшвили** (Тбилиси), Некоторые особенности склонения отдельно стоящих вопросительно-притяжательных местоимений в современном грузинском языке
- В. Шенгелиа** (Тбилиси), Еще раз о сравнительной степени со значением уменьшительности
- С. Х. Шихалиева** (Махачкала), Дискурсивные маркеры грамматических категорий глагола в конкордансе табасаранского онлайн словаря
- Р. Герсамия, Т. Схулуриа** (Тбилиси), О взаимоотношении грамматических категорий потенциалиса и каузатива в мегрельском
- Ж. М. Адухова** (Махачкала), Категория вежливости в коммуникативной культуре дагестанцев
- Ц. Джанджгава** (Тбилиси), Имена числительные в мегрельском, обозначающие приблизительное количество
- М. Лабарткава** (Тбилиси), Об использовании отдельно стоящих послелогов с местоимениями I и II лица
- М. Тетрадзе** (Тбилиси), К вопросу исследования т. н. «языка няни»
- Х. М. Кадачиева** (Махачкала), Роль генетива в реализации категории притяжательности

11 ноября

Пятое заседание – 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Председатели: **Б. М. Берсиров, В. Шенгелиа**

Н. Мачавариани (Тбилиси), О происхождении суффикса «мнимого наклонения» -š°a в абхазском языке

И. Х. Абдуллаев (Махачкала), Категория постоянства (продолжительности) признака и состояния в лакском языке

И. Чантладзе (Тбилиси), Из истории некоторых заимствованных лексем в картвельских языках

Б. М. Берсиров (Майкоп), Грамматические категории имен существительных убухского языка в сравнении с абхазо-адыгейскими языками

А. И. Халидов (Грозный), Аспектуальность и кратный «вид» в чеченском языке

Подведение итогов работы Симпозиума

Заккрытие симпозиума